

УДК 378: [811.111+159.9].016

DOI 10.32755/sjeducation.2021.01.156

**ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ», РОЗРОБЛЕНОЇ
ДЛЯ КУРСАНТІВ ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ» АКАДЕМІЇ
ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Шендерук О. Б., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,

Академія Державної пенітенціарної служби

(14000, Україна, м. Чернігів, вул. Гонча, 34,

e-mail: shenderuk1@ukr.net)

ORCID: 0000-0003-4147-327X

Набок А. І., кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов,

Академія Державної пенітенціарної служби

(14000, Україна, м. Чернігів, вул. Гонча, 34,

e-mail: anna.nabok07@gmail.com)

ORCID: 0000-0002-3696-9505

Розбудова системи національної освіти України вимагає активізації підготовки нової генерації з високим рівнем володіння іноземної мови (англійською). Навчання за кордоном, шанс отримати добре оплачувану роботу, подорожування – це лише декілька можливостей, які відкриває знання іноземної мови для сучасної людини. З одного боку, зростає роль іноземної мови в повсякденному житті, а з іншого боку, скорочуються години, відведені на її вивчення. Виникає суперечності між необхідністю вивчення дисципліни «Іноземна мова» та малою кількістю годин, отже, актуальність нашої розвідки очевидна. Курсанти другого року навчання спеціальності «Психологія» вищого навчального закладу з особливими умовами навчання вивчають дисципліну «Іноземна мова за професійним спрямуванням» факультативно. Це означає, що викладач має побудувати навчальний процес таким чином, щоб за невелику кількість годин надати можливість курсантам максимально ефективно оволодіти всіма видами мовленнєвої діяльності (читанням, письмом, говорінням та аудіюванням). Враховуючи принцип наступності навчання, нами було розроблено робочу програму з акцентом на такі розділи: Психологія як наука, Психологія сім'ї, Девіантна поведінка, Психолог у виправній установі. Таке тематичне прикладне дослідження призначене для реалізації фундаментальних досліджень у практичній діяльності. Стаття присвячена вузькій, конкретній темі – вивченню англійської мови курсантами другого року навчання спеціальності «Психологія» Академії Державної пенітенціарної служби. Доробок побудовано на основі методів емпіричного дослідження, таких як: спо-

стерезення, порівняння, експеримент, моніторинг, методів теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, уявний експеримент) та загальних методів (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання та аналогія). Отриманими результатами є розроблена робоча програма саме для цієї категорії слухачів. Практична цінність статті полягає у включенні цієї інформації до навчальної програми, робочої програми та тематичного плану для курсантів другого року навчання спеціальності «Психологія» Академії Державної пенітенціарної служби. Було узагальнено та систематизовано мовний матеріал, надано конкретні поради щодо вивчення англійської мови. Підвищення ефективності роботи курсантів на заняттях іноземної мови (англійської) може бути досягнуто шляхом надання їм чіткого плану роботи. Це надасть можливість глибше осмислити новий матеріал, застосувати набуті знання в подальшому житті та на практиці, моделювати реальні ситуації.

Ключові слова: курсанти другого року навчання спеціальності «Психологія», дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням», факультатив, робоча програма.

CONTENTS OF THE ACADEMIC DISCIPLINE «FOREIGN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL DIRECTION» DEVELOPED FOR SECOND-YEAR STUDENTS OF THE SPECIALTY «PSYCHOLOGY» OF THE ACADEMY OF THE STATE PENITENTIARY SERVICE

Shenderuk Olena, PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign Languages,
Academy of the State Penitentiary Service
(34, Honcha street, Chernihiv, 14000, Ukraine,
e-mail: shenderuk1@ukr.net)
ORCID: 0000-0003-4147-327X

Nabok Anna, PhD in Phylology, Associate Professor
of the Department of Foreign Languages,
Academy of the State Penitentiary Service
(34, Honcha street, Chernihiv, 14000, Ukraine,
e-mail: anna.nabok07@gmail.com)
ORCID: 0000-0002-3696-9505

With the growing role of foreign languages in everyday life, on the one hand, and the reduction of hours devoted to its study, on the other hand, there is a contradiction, and therefore the relevance of our intelligence is obvious. Cadets of the second year of study of the specialty "Psychology" of the higher educational institution with special conditions of studying learn the discipline "English for specific purposes" optionally. This means that the teacher must build the learning process in such a way as to enable cadets to master all types of language activities (reading, writing, speaking and listening) as effectively as possible in a small number of hours. Taken into consideration the principle of educational continuity,

we have developed a work program with an emphasis on the following sections: Psychology as a science, Family Psychology, Deviant Behavior, Psychologist in Penal Institutions. This thematical applied paper is intended for the implementation of basic research in practice. The article is devoted to a narrow, specific topic learning English by the cadets of the second year of study in the specialty "Psychology" at the Academy of the State Penitentiary Service. The paper is based on methods of empirical research such as observation, comparison, experiment, monitoring, methods of theoretical research (ascent from abstract to concrete, imaginary experiment) and general methods (analysis, synthesis, induction, deduction, modeling and analogy). The obtained results are the developed work program for this category of learners. The practical value of the article is to include this information in the curriculum, work program and thematic plan for cadets of the second year of study in the specialty "Psychology" at the Academy of the State Penitentiary Service. The language material was generalized and systematized. Improving the efficiency of cadets in Foreign language classes (English) can be achieved by providing them with a clear work plan. So results so far will be promising and this will give an opportunity to understand the new material better, apply the acquired knowledge in future life and in practice, to model real situations.

Key words: *cadets of the second year of study, specialty "Psychology", discipline "English for specific purposes", elective, work program.*

Постановка проблеми. Навчальна дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням», яку вивчають курсанти спеціальності «Психологія» на другому курсі Академії Державної пенітенціарної служби, є вибірковою та регулюється програмою, яка є важливим документом навчально-виховного процесу. Особливість цієї навчальної програми полягає в тому, що вона складена із урахуванням умов навчання у вищому навчальному закладі з особливими умовами навчання, особливостей психофізіологічного розвитку сучасного курсанта, наявності відповідної методично-матеріальної бази, викладацького досвіду та уподобань. Як майбутні фахівці курсанти мають розуміти можливість кар'єрного росту та необхідність знання іноземної мови. Саме тому цей курс «Англійська для психологів» стає все більш популярним останнім часом. Чим відрізняється цей курс від курсу загальної англійської мови? По-перше, величезною кількістю професійних термінів, з якими курсанти ознайомляться та опанують наприкінці строку навчання. По-друге, існує багато ідіом і фразеологічних висловів, стандартних фраз, які у професійному спілкуванні використовують, в основному, психологи. Отже, вся ця інформація буде доступна та корисна для майбутніх фахівців зі спеціальності «Психологія».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури дає підстави констатувати, що не існує єдиної думки щодо навчальних, авторських, типових, робочих програм [1; 2]. У сучасних умовах розвитку іншомовної освіти значно активізувалися дослідження різноманітних аспектів дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Ученими досліджено різні аспекти проблеми організації педагогічного процесу на заняттях англійської мови (І. Г. Галдецька, Н. Г. Головацька, Г. В. Лисенко, О. А. Лопутько, К. І. Шихненко). Багато напрацьовано як у напрямі проектування змісту освіти, так і розробки технологій його реалізації (підходи до структурування та побудови змісту в логіці цілей та завдань професійної підготовки, відбору знаннєвої бази, технології та моделі розгортання наукової інформації в навчальних планах, програмах тощо). Розроблені програми навчальної дисципліни ділова іноземна мова (за професійним спрямуванням) для студентів спеціальності «Психологія» Київським університетом імені Б. Грінченка [3], НАВС [4], комплекси навчально-методичного забезпечення дисципліни «Іноземна мова для психологів» [5], силабуси навчальної дисципліни Іноземна мова для психологів [6]. Проте, за умови неперервних швидких змін, що відбуваються в суспільному та науковому просторі, дослідження змістової складової фахової підготовки залишаються надзвичайно актуальними. Більше того, проблема розробки та апробації авторських моделей навчальних програм є не менш важливою.

Мета статті – розкрити можливості використання авторської програми навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» у процесі підготовки фахівців зі спеціальності «Психологія» для роботи в пенітенціарній системі.

Виклад основного матеріалу. Під час вивчення курсу курсанти матимуть змогу оволодіти найпоширенішими фразами, назвами захворювань та симптомів, процесів, трансформацій та послуг. Знання професійної термінології допоможе як у роботі, так і для розширення набутих навичок за спеціальністю за кордоном. На заняттях курсанти вивчатимуть класичні тексти з психології. Завдяки текстам вони не тільки дізнаються максимум корисної інформації, але і поповнять лексику новими сло-

вами, вдосконалять навички читання. Кожне заняття містить базовий текст професійного спрямування, активний словник, комплекс лексико-граматичних вправ на засвоєння нового матеріалу, вправи комунікативного характеру та аудіовізуальні матеріали для розвитку навичок усного та писемного мовлення, аудитивні вправи, завдання на переклад та реферування уривків текстів професійної тематики англійською мовою.

Цей курс є логічним продовженням робочої програми першого року навчання та розрахований на те, що курсанти вже мають певні навички спілкування в побутовій та у соціально-культурній, а також первинні навички спілкування у суспільно-політичній комунікативних сферах.

Зміст навчальної дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для курсантів спеціальності «Психологія» другого року навчання визначається такими принципами:

- базується на міжнародних рівнях володіння мовою;
- відповідає національним кваліфікаційним рівням досягнень (ОКХ та ОПП);
- має чітко та гнучко сформульовані цілі й результати навчання;
- базується на професійних та навчальних уміннях;
- охоплює професійний та академічний зміст (сфери предметних знань), ситуативний зміст (контекст, у якому представлені матеріали, види діяльності), прагматичний зміст (необхідні практичні та корисні вміння);
- враховує попередній досвід курсантів, їхні потреби в навчанні та кінцеві результати;
- є модульним за своєю організацією;
- урахування лінійного принципу (інформація наводиться від простої до більш складної);
- розвиток комунікативної компетенції відбувається відповідно до здатності курсантів навчатися, їх предметних знань та попереднього досвіду і здійснюється в межах ситуативного контексту, пов'язаного з навчанням і спеціалізацією;
- урахування принципу наступності у вивченні матеріалу;
- систематичність, послідовність, науковість;
- міжпредметний зв'язок;

- відповідність навчального матеріалу віковим та психофізичним особливостям курсантів;
- урахування досвіду аналогічних програм;
- відповідність навчально-методичного матеріалу та матеріально-технічного забезпечення.

Навчальна програма дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для курсантів спеціальності «Психологія» другого року навчання розрахована на досягнення рівня володіння мовою B2, який є стандартом для ступеня бакалавра. Програма є модернізованою, оскільки вона адаптована до навчального плану навчального закладу з особливими умовами навчання та експериментальною (на апробації).

Метою курсу «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для курсантів другого року навчання спеціальності «Психологія» Академії Державної пенітенціарної служби є вдосконалення навичок і умінь усного та писемного іншомовного мовлення в межах визначеної тематики відповідно до потреб міжкультурного спілкування та професійної підготовки за фахом.

Щодо змісту навчання, практичні заняття складаються із чотирьох розділів: Психологія як наука, Психологія сім'ї, Девіантна поведінка та Психолог у виправній установі.

Нижче можна ознайомитись з тематичним наповненням кожного заняття.

Розділ 1. Психологія як наука

Тема 1. Предмет та завдання психології.

Визначення психології як науки. Основні функції психології. Місце психології серед природничих, соціальних та гуманітарних наук. Практичне застосування знань з психології у сучасному житті.

Грамматика: Типи умовних речень.

Тема 2. Психологічні процеси: пам'ять, увага.

Процеси і закономірності пам'яті. Основні види пам'яті. Короткочасна і довготривала пам'ять. Увага як форма психічної діяльності. Головний мозок людини. Прийоми і методи запам'ятовування. Основні механізми пам'яті: запам'ятовування, збереження, впізнання і відтворення інформації.

Грамматика: Типи умовних речень.

Тема 3. Комунікація як спосіб міжособистісної взаємодії.

Поняття «комунікація». Основні типи комунікації. Психологія спілкування. Спосіб спілкування і характер людини.

Грамматика: Типи умовних речень.

Розділ 2. Психологія сім'ї

Тема 4. Функції сім'ї.

Сім'я як соціальний інститут. Соціальні функції сім'ї. Вплив сім'ї на поведінку і соціалізацію дитини. Матеріальна і емоційна підтримка сім'ї.

Грамматика: Герундій.

Тема 5. Етапи розвитку сім'ї.

Етапи розвитку сім'ї. Заміжжя, народження дитини. Дошкільний вік дитини, підлітки, дорослі діти.

Грамматика: Герундій.

Тема 6. Батьки та діти.

Принципи виховання дітей. Негативний вплив телебачення на емоційний стан та поведінку дітей та підлітків. Основні причини підліткової злочинності.

Грамматика: Герундій.

Розділ 3. Девіантна поведінка

Тема 7. Зміст та види девіантної поведінки.

Визначення терміна «девіантність». Основні причини девіантної поведінки. Система соціального контролю.

Грамматика: Інфінітив.

Тема 8. Теорії девіантної поведінки.

Концепції причин злочинності. Антропологічна теорія Ч. Ломброзо. Дослідження Ч. Горінга. Типи злочинців за теорією У. Шелдона. Теорія конституціональної схильності до злочину Йшов та Еліонори Глюк. Соціальні корні злочинності.

Грамматика: Інфінітив.

Розділ 4. Психолог у виправній установі

Тема 9. Професія психолога.

Професія психолога. Її переваги та недоліки. Сфери діяльності психолога. Його функції. Кваліфікаційні вимоги до професії психолога.

Грамматика: Словотворення.

Тема 10. Особливості роботи психолога у виправних установах.

Напрями роботи психолога. У виправних установах. Запобігання кримінальної поведінки. Робота із засудженими, які мають психічні розлади.

ГраMATика: Словотворення.

Об'єктивна оцінка засвоєння курсантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни «Іноземна мова» виставляється на підставі результатів проведення опитування викладачем, який веде цю дисципліну.

Наприкінці навчального року курсанти складають залік з предмета, який полягає в оцінці засвоєння курсантом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни «Іноземна мова». Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня володіння курсантами навчального матеріалу дисципліни за результатами виконання всіх видів навчальних завдань, що виносяться на поточний контроль, тобто – за результатами поточної успішності.

Питання для підготовки до заліку:

• **Теми для усного повідомлення:**

1. Предмет та завдання психології. 2. Психологічні процеси: пам'ять, увага. 3. Комунікація як спосіб міжособистісної взаємодії. 4. Функції сім'ї. 5. Етапи розвитку сім'ї. 6. Батьки та діти. 7. Зміст та види девіантної поведінки. 8. Теорії девіантної поведінки. 9. Професія психолога. Її переваги та недоліки. 10. Особливості роботи психолога у виправних установах.

• **Тексти для читання:**

1. Stress control. 2. Left-handed people. 3. Why women live longer. 4. Character and communication. 5. Do something now. 6. Handwriting secrets revealed. 7. Music and memory. 8. Management-Science or art? 9. Why do people work? 10. Your signature is unique. 11. What body can tell you that words cannot. 12. A calm person works calmly. 13. If you lose your job – ways to survive. 14. Is there a secret of long life. 15. Learning by heart. 16. Pets are good for us. 17. Memory. 18. Attention. 19. It doesn't hurt to be Alone. 20. Possible human life expectancy.

Поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 100 балів включно. Курсант одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за резуль-

татами поточного контролю курсант набрав менш як 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю курсант набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни. Результати заліків вносяться до відомості обліку успішності та індивідуальних навчальних планів (залікових книжок) курсантів, після чого переносяться до електронної бази даних обліку успішності курсантів.

Об'єктивність проведення заліку забезпечується рівними умовами (тривалість заліку, зміст та кількість питань, підрахунок результатів тощо) та відкритістю інформації про них єдиними критеріями оцінки.

Курсанти вважаються допущеними до заліку, якщо вони виконали всі види завдань, передбачені навчальним планом, а саме: позитивно склали кредитні тестування, мають позитивні результати поточного контролю, не мають академічних заборгованостей. Курсанти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільні оцінки. Курсантам, які не склали залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після закінчення екзаменаційної сесії до початку наступного семестру у встановлені навчальним відділом терміни.

Опрацювавши цей курс, курсанти мають виконувати положення принципів академічної доброчесності, а саме:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

Серед корисних ресурсів для вивчення англійської для психологів можна виділити такі:

1) itseducation.asia

Тут можна знайти величезний словник термінів з психології англійською, найпоширеніші фрази, назви захворювань і симптомів, процесів та трансформацій, послуг;

2) psychclassics.yorku.ca

Ресурс, на якому представлені класичні тексти з психології. Текст можна вибрати за автором або темою;

3) apa.org

Гігантський глосарій термінів з психології англійською мовою;

4) Andy English Chatbot

Для тих, хто хоче практикувати говоріння, але немає з ким поговорити;

5) dictionary.cambridge.org

Якщо припинити користуватися Google перекладачем та розпочати дивитися слова в англо-англійському словнику, вже через кілька тижнів буде результат. Пасивний словниковий запас почне переходити в активний;

6) YouTube канал JenniferESL

Дуже корисні відео різних рівнів: можна вдосконалити швидкість мовлення та читання за допомогою Oral Reading Fluency, розпочати розуміти англійські пісні на слух після FAST SPEECH, вивчити фразові дієслова та вбудовувати їх у своє усне мовлення.

Корисні поради:

1. Не розсіювати увагу на безліч ресурсів. Краще обрати один, але надійний та добре пророблений.

2. Регулярні заняття, хоча б по 15–20 хвилин у день.

3. Знаходити час протягом дня для опрацювання нової лексики (по дорозі, виконуючи обов'язки чергового, під час приймання їжі).

4. Використання ефективних технік роботи над усіма навичками (говоріння, аудіювання, письмо та читання).

5. Освоєння технік комплексної роботи над навичками.

6. Використання метакогнітивних процесів у процесі пізнання англійської мови.

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що створення та апробація авторських програм дозволяє виявити креативність, творчість, педагогічну майстерність та професіоналізм; реалізу-

вати накопичений професійний досвід викладачів, авторів програм; активізувати пізнавальну активність як викладачів, так і курсантів. Завдяки створенню таких програм відбувається реалізація власного підходу до традиційного матеріалу (тем). Програми координують курсантів, систематизують їхні навички та вміння, поглиблюють розуміння предмета. Нові результати будуть досягнуті під час роботи за цією програмою завдяки ціннісним орієнтирам, економії часу та зусиль.

Список використаних джерел

1. Мосійчук Л. М. Створення авторських навчальних програм (методичні рекомендації). Рівне, 2015. URL: <https://ru.calameo.com/read/004576825d10009fbffde> (дата звернення: 21.05.2021).

2. Андрощук І. П. Види навчальних програм та особливості їх розробки. *Трудова підготовка в рідній школі*. 2015. Вип. 2 (124). С. 2–6. <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/6032/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%209.pdf> (дата звернення: 21.05.2021).

3. Лисенко Г. В. Програма навчальної дисципліни ділова іноземна мова (за професійним спрямуванням) для студентів спеціальності «Психологія». Київ: Київський ун-т імені Б. Грінченка, 2014. URL: http://library.iapm.edu.ua/metod_disc/pdf/3144_inoz.mova.pdf (дата звернення: 21.05.2021).

4. Галдецька І. Г., Лопутько О. А. Робоча програма навчальної дисципліни іноземна мова для здобувачів вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Психологія» (053). Київ: НАВС, 2017. URL: https://www.naiiu.kiev.ua/files/kafedru/im/RP_6.pdf (дата звернення: 21.05.2021).

5. Шихненко К. І. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Іноземна мова для психологів» Київ: Університет економіки та права «Крок», 2012. URL: <https://library.krok.edu.ua/media/library/category/knmzd/knmzd-0114.doc> (дата звернення: 21.05.2021).

6. Головацька Н. Г. Силабус навчальної дисципліни Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська): освітньо-професійна програма «Практична психологія», «Психологія». Чернівці: Чернівецький нац. ун-т імені Ю. Федьковича, 2017. URL: <http://animus.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%D0%9C%D0%B0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%81%D0%B8>

%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf
(дата звернення: 21.05.2021).

References

1. Mosiichuk, L. M. (2015), Creation of author's educational programs (methodical recommendations), Rovno, available at: <https://ru.calameo.com/read/004576825d10009fbffde> (accessed 21 May 2021).

2. Androshchuk, I. P. (2015), Types of training programs and features of their development, *Labor training in the native school*, Issue. 2 (124), pp. 2–6, available at: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/6032/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%209.pdf> (accessed 21 May 2021).

3. Lysenko, H. V. (2014), *Business foreign language curriculum (for professional direction) for students of specialty "Psychology"*, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, available at: http://library.iapm.edu.ua/metod_disc/pdf/3144_inoz.mova.pdf (accessed 21 May 2021).

4. Haldetska, I. H. and Loputko, O. A. (2017), *Work program of the discipline of foreign language for higher educational obtainers of bachelor's degree in "Psychology" (053)*, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, available at: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/im/RP_6.pdf (accessed 21 May 2021).

5. Shykhnenko, K. I. (2012), *Complex of educational and methodical support of the discipline "Foreign language for psychologists"*, Krok University of Economics and Law, Kyiv, available at: <https://library.krok.edu.ua/media/library/category/knmzd/knmzd-0114.doc> (accessed 21 May 2021).

6. Holovatska, N. H. (2017), *Syllabus of the academic discipline "Foreign language" in a professional direction (English) of the educational and professional program "Practical Psychology", "Psychology"*, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, available at: <http://animus.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf> (accessed 21 May 2021).